

Ik heb een nieuwe knie gekregen. Dat is niet zo bijzonder want het is een van de meest voorkomende operaties in een ziekenhuis. Ik had er maandenlang naar uit gekeken. Of beter gezegd; tegen op gezien. Want voor mij is het wél heel bijzonder. Talloze vragen speelden wekenlang door mijn hoofd. Wanneer gaat het nu gebeuren, wel of niet volledige narcose, hoe gaat dat met de revalidatie, wanneer kan ik weer aan de slag, kom ik eindelijk van de constante pijn af? Ga zo maar door. Mijn directe omgeving liet me ook weten dat het nu wel tijd werd voor de operatie!

Als het zover is en ik na de ruggenprik een doek voor mijn gezicht krijg moet ik moeite doen een paniekaanval te onderdrukken. Ik wil weg, maar dat kan niet meer. Het lijkt wel of ik in een timmerwerkplaats terecht gekomen ben. Het slaan van de hamer en het geluid van de zaag maken dat het roesje maar geen 'slaap' wil worden. De anesthesist staat letterlijk en figuurlijk achter me en lacht om een grap die ik probeer te maken. Drie kwartier later is de operatie voorbij en geslaagd. Gelukkig maar!

Na drie uur komt de fysiotherapeut met een aparte rollator al mijn kamer binnen gerold. Ik moet op de been ... en ook op dat andere! Het valt niet tegen. De nachtzuster stelt zich voor, geeft me de medicatie en zegt dat de eerste dag na de operatie meestal het ergste is. Dat voorspelt niet veel goeds. De morfine doet 's nachts meer dan alleen de pijn stillen. Maar, als het uitgewerkt is komt de pijn echt opzetten. Ik kom de dag maar moeilijk door. De nachtzuster heeft gelijk gehad.

In de huiskamer zitten de 'knieën en heupen' bij elkaar. Ik word erbij gezet, zonder dat ik erom gevraagd heb. Ervaringen worden uitgewisseld. Ik wil graag terug naar de kamer waar de overige drie bedden vrij zijn. Niet dat het daar beter wordt, maar het optimisme van mijn medepatiënten werkt voor mij niet echt aanstekelijk. Daarvoor heb ik teveel last. Zij hebben dat beduidend minder. De volgende dag mogen zij allemaal naar huis, maar ik niet. Het is weekend en ik lig nog als enige op een verder lege afdeling.

Ik maak kennis met heel veel medewerkers. Dat heeft alles te maken met de wijze waarop het werk in het ziekenhuis verdeeld is. De ontvangst, de intake, de operatie zelf, het verplaatsen van het bed, temperatuur opnemen, bloeddruk opmeten, wond verschoneren, eten brengen, medicatie verstrekken, kamer poetsen... het wordt allemaal door verschillende mensen uitgevoerd. Je kunt met niemand contact opbouwen, want na de kennismaking komt er al weer een andere collega de taak of de dienst overnemen.

De medewerkers zijn over het algemeen vriendelijk en werken ogenschijnlijk hard, maar erg efficiënt lijkt het me niet. Zeker als je moet ervaren dat het vaker wel meer dan een half uur duurt voordat er op 'een bel' wordt gereageerd. En dat is best lang als je flinke pijn of behoorlijke dorst hebt. Een enkele keer wordt er zelfs helemaal niet op mijn oproep gereageerd.

Als mijn bezoek weg is en ik graag naar de tv wil kijken kan dat niet omdat het koptelefoontje alleen beneden in de winkel te verkrijgen is. Maar zover kom ik nog niet... Ik ben bang om alleen te moeten douchen. Als ik dat zeg krijg ik als antwoord: "Bel maar als het niet gaat". Dan maar dapper zijn dus. Aan de medische kwaliteit valt niets af te dingen. Die is prima dunkt me. Tegelijkertijd is dat maar een deel van de behandeling. De kwaliteit van het verblijf is ook belangrijk!

De krukken beginnen inmiddels al wat te wennen en ik maak letterlijk meer meters. De morfine laat ik dan 's nachts maar achterwege. De dood van Cruyff, de aanslagen in Brussel, mijn gezin en GGzE komen namelijk wel in een hele merkwaardige verbinding samen in mijn hoofd. Als ik een dag later in staat ben met de krukken de trap te bedwingen mag ik ook naar huis. Mijn afhankelijkheid van de zorgverleners daar komt ten einde.

Ik heb nu de andere kant van een zorginstelling ervaren. In al mijn afhankelijkheid, onzekerheid en pijn. Het heeft me weer eens gesterkt in de opvatting dat het in de zorg niet alleen om een goede technische behandeling gaat. Als mijn vrouw me komt ophalen is er verder niemand te zien. Afscheid nemen hoeft en kan dus niet. We druipen maar af. "Dit is zeker geen Planetree-ziekenhuis", zegt mijn vrouw. Ik moet weer aan Cruyff denken. "Dat klopt, maar dat zie je pas als je het door hebt", antwoord ik. Mijn nieuwe knie zie je ook niet, maar hij voelt wel door en door!

